

**CURSO
2018/19**

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
4º NIVEL
CEIP A MAÍA**

ÍNDICE:

1- Introducción e contextualización.....	3,4
2- Obxectivos educativos.....	4,5,6
3- Avaliación.....	6,7,8,9
4- Medidas de atención á diversidade.....	10
5- Criterios de promoción.....	10,11.
6- Materiais e recursos didácticos.....	11,12
7- Actividades complementaias e extraescolares.....	12,13
8- Área de Lingua Galega.....	14-40
9- Área de Lingua Castelá.....	40-66
10- Área de Matemáticas.....	67-93
11- Área de Ciencias da Natureza.....	94-102
12- Área de Ciencias Sociais.....	103-120
13- Área de Educación Artística (Plástica).....	121-129
14- Valores Sociais e Cívicos.....	129-139

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A continuación preséntase a programación para o 4º nivel de educación primaria que segue as directrices do DECRETO 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

O segundo nivel de Educación Primaria está repartido en tres grupos:

- 4º A, con 25 alumnos/as
- 4º B, con 25 alumnos/as
- 4º C, con 24 alumnos/as

Entre estes alumnos, cabe destacar os seguintes datos:

- Alumnado de Valores Sociais e Cívicos: 28
- Alumnado de Relixión: 46
- Alumnado procedente do estranxeiro, descoñecedor da lingua galega:4
- Alumnado que recibe apoio de P. T (7)
- Alumnado que asiste a A:L. (4).

As titoras dos grupos son:

- 4º A: Mª del Carmen González Vicente
- 4º B: Rosa Mª García Garrido
- 4º C: Mª José Pita Conde

- Outros especialistas que imparten no nivel :
- Educación Física: Aranzazu Vidaurre
- Música: Mercedes Blanco Álvarez
- Inglés: Lidia Brenlla
- Relixión: Raquel Suárez Noya
- PT: Mª Jesús Picher
- AL: María Teresa Pérez

Características do alumnado deste nivel

- Os nenos de cuarto son capaces de manter conversas máis estruturadas e prolongadas, polo que é importante que os escoitemos e que se acostumen a escoitar os demais.
- É positivo formularlles preguntas e deixar que saquen as súas propias conclusións.
- A esta idade necesitan sentirse parte activa na familia; é conveniente que colaboren en pequenas tarefas domésticas (recoller o seu cuarto, poñer a mesa, etc.).
- Tamén é importante que non se lles faga aquilo que poden realizar sós e que se lles esixa que sexan responsables disto.
- É conveniente que traballen de maneira autónoma, tanto na clase coma na casa. O adulto só intervirá para explicar algo que non entendan ou para revisar a súa actividade.
- Comezan a resolver os seus conflitos falando cos amigos e admiten con maior facilidade os defectos propios e alleos.
- É necesario que comprendan que ninguén ten a razón en todo momento e que debemos saber ceder nalgunhas ocasións e dicir "non" cando algo non nos parece xusto.

OBXECTIVOS EDUCATIVOS

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, e aprender a obrar de acordo con elas, mediante o desenvolvemento da autoestima, conciencia e regulación emocional, empatía e habilidades sociais. prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade, así como, iniciativa persoal, curiosidade, e creatividade na aprendizaxe.
- c) Adquirir habilidades de empatía e sociais para a prevención e para a resolución pacífica de.

- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas coas que contacten no seu entorno e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

AVALIACIÓN

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado nesta etapa educativa será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

A avaliación será **continua**, xa que estará inmersa no proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado, coa finalidade de detectar as dificultades no momento en que se producen, analizar as causas e, desta maneira, adoptar as medidas necesarias que lle permitan ao alumnado mellorar o seu proceso de aprendizaxe e garantir a adquisición das competencias clave para continuar o proceso educativo.

A avaliación será **global**, pois referirase ás competencias clave e aos obxectivos da etapa e a aprendizaxe do alumnado no conxunto das áreas que a integran.

Os referentes serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliados establecidos para cada un dos cursos e para todas as áreas. A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais terá como referente os criterios de avaliación establecidos nas propias adaptacións curriculares significativas.

Instrumentos de avaliación

- **Probas escritas:** pode ser calquera proba que recolla a información nun texto de forma escrita.

Exemplos:

- Exames
- Ditados

- Controis breves frecuentes
 - Fichas de repaso
 - Redaccións
- **Probas lectoras:** trazamos unha proba na que o neno ten que ler un texto dunha extensión adecuada á súa idade, para despois traballar sobre iso.

Exemplos:

- Lecturas compartidas
 - Voz baixa
 - Utilizando todos o mesmo texto
 - Utilizando todos textos diferentes
 - Lectura en voz alta
- **Probas orais:** probas concretas nas que se pide unha información de extensión variable utilizando como medio preferente a expresión verbal pola vía oral.

Exemplos:

- Exposicións
 - Dramatizacións
 - Presentacións
 - Debates
- **Tarefas finais (competenciais):** conxunto de exercicios e actividades que perseguen a realización dun produto final significativo e próximo ao contorno cotián. Nel requírese o manexo de diversas habilidades para resolver problemas en contornos relevantes de forma autónoma.

Exemplos:

- Debates
- Dramatizacións
- Investigacións
- Pequenos proxectos
- Construción de máquinas simples
- Enquisas

- **Caderno de aula:** recolleremos información tamén de forma puntual a partir do caderno para valorar distintas actividades, así como a súa organización e limpeza.
- **Observación diaria:** valoración do traballo de cada día, instrumento moi utilizado para calibrar hábitos e comportamentos desexables.

Deseño de avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados

As probas de avaliación inicial elaboraranse, tendo en conta tanto os obxectivos mínimos exixidos o curso anterior, como o desenvolvemento esperado das competencias básicas, polo profesorado titor de segundo nivel.

Os resultados obtidos teranse en conta para levar a cabo as seguintes actuacións:

- a organización dos apoios de aula
- a proposta de valoración psicopedagóxica á orientadora do centro
- a posible flexibilización das programacións

Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente

Cómpre seguir de preto os avances e detectar o antes posible as desviacións dos obxectivos propostos.

Podemos sistematizar a reflexión sobre catro aspectos:

1. Cales son as características do centro e do contorno.
2. Como se está desenvolvendo o proceso de aprendizaxe dos alumnos.
3. Que estratexias e que metodoloxía de ensinanza se están aplicando.
4. Onde se alcanzan os obxectivos e onde non se alcanzan.

En relación co anterior, establecemos un baremo de valoración que permite a toma de decisións:

- o máis valorado

- aspectos a mellorar
- decisións a adoptar

Revisión e avaliación da Programación en función dos resultados

Para levar a cabo a avaliación da Proposta curricular e das Programacións didácticas, súxírese o seguinte esquema de análise para identificar en que punto da Proposta curricular teñen que incidir as decisións que se tomaron. Un esquema de traballo para iso podería ser o seguinte:

- Análise da proposta en canto á:
 - *Adecuación ás características do alumnado.*
 - *Adecuación ao logro dos obxectivos da etapa.*
 - *Grao de desenvolvemento das competencias clave, integradas nos elementos curriculares.*
 - *Adecuación dos principios metodolóxicos en que se basea a acción docente.*
 - *Adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación adoptados a nivel de etapa.*
 - *Pertinencia das medidas curriculares e organizativas do Plan de atención á diversidade.*
 - *Idoneidade dos materiais e recursos didácticos utilizados na etapa*
- Cambios a adoptar como resultado da anterior análise.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

As liñas fundamentais que orientan a atención á diversidade son:

- O emprego dunha metodoloxía que respecte os distintos ritmos e niveis de aprendizaxe e as distintas problemáticas individuais do

alumnado (nenos con TDAH, con síndromes específicos...)

- Favorecer o respecto polas diferenzas individuais buscando a integración no grupo-clase de todo o alumnado, especialmente aquel que se considere máis rexeitado e o procedente de distintas culturas e nacionalidades, mantendo contacto permanente co departamento de orientación.

As actuacións educativas dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe neste nivel serán as seguintes:

- **Apoios dentro do grupo ordinario** polos mestres deste nivel; cada grupo ten contemplado no seu horario tres sesións semanais de apoio.
- **Apoios polas especialistas de PT e AL**

Poñeremos os medios ao noso alcance cando detectemos alumnos/as que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas da aprendizaxe, polas súas altas capacidades intelectuais, por incorporarse tardiamente ao sistema educativo, ou por condicións persoais ou de historia familiar. Tentaremos por todos os medios satisfacer as necesidades do noso alumnado e deseñaremos actividades de reforzo e ampliación para os nenos e nenas que o precisen.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, **poderá repetir unha soa vez durante a etapa**, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa.

A repetición considerarse unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

Atenderase especialmente aos resultados das avaliacións individualizadas de terceiro curso de educación primaria e final de educación primaria.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Libros de texto e material escolar específico de cada área:
 - Lengua 4. Savia, SM
 - Lingua 4. Savia, SM
 - Ciencias Sociais 4 “Aprender a crecer”, Anaya
 - Ciencias Naturais 4 “Aula Activa”, Vicens Vives
 - Matemáticas 4 “Aula Activa”, Vicens Vives
 - Inglés: Rooftops 4, Oxford e Activity Book Rooftops 4, Oxford
 - Musica 4 “Melodía”, Galinova
 - Religión Católica 4, Anaya
- Aula de Informática.
- Aula de Experimentación.
- Biblioteca.
- Material didáctico variado: libros de lectura, dicionarios, xornais, mapas, enciclopedias, material de xeometría e todos os medios audiovisuais e novas tecnoloxías das que dispón o centro.
- Material individualizado, específico de reforzo para intentar acadar os obxectivos e o desenvolvemento das competencias básicas para todo o alumnado que así o precise.

- Uso daqueles espazos que o centro habilite para levar a cabo a relixión/Educación en Valores, inglés, música, E.F. e demais áreas curriculares dependendo do número de alumnos e alumnas.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- Durante o curso escolar teranse en conta as seguintes conmemoracións marcadas pola Consellería:
 - 2 de novembro de 2018 : Magosto
 - Do 1 ao 11 de decembro de 2018: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
 - 10 de decembro de 2018: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
 - 30 de xaneiro de 2019: Día escolar da non Violencia e da Paz.
 - 8 de marzo de 2019: Día Internacional da Muller.
 - 15 de marzo de 2019: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
 - Do 11 ao 15 de marzo de 2018: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
 - 7 de abril de 2019: Día Mundial da Saúde.
 - Entre o 23 e o 26 de abril de 2019: Día do libro.
 - 9 de maio de 2019: Día de Europa.
 - Do 9 ao 17 de maio de 2019: Semana das Letras Galegas.
 - 5 de xuño de 2019: Día Mundial do Medio Ambiente.
- Ademais das actividades que fomos expoñendo para desenvolver a competencia lingüística e a educación ambiental, participaremos nas que se organicen a nivel de Centro.
- Realizaremos saídas de interese pedagóxico a desenvolver en horario lectivo e preferentemente gratúitas ou, no caso de non selo, buscando formas para axudar ao alumnado menos favorecido; en principio

programamos as seguintes, tendo en conta que pode haber cambios nesta relación:

- Concertos didácticos
- Actividades culturais en lingua estranxeira (teatro, contacontos...)
- Actividades propostas pola Aula da Natureza do concello de Ames.
- Teatro
- Excursións a lugares próximos que teñan algún interese para o desenvolvemento do currículo escolar.

Poderanse realizar outras saídas que consideremos de interese, aínda sen determinar.

OBXECTIVOS, CONTIDOS , CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CO GRAO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA,COS PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN , A TEMPORALIZACIÓN E AS COMPETENCIAS CLAVE PARA CADA UNHA DAS MATERIAS

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
a c e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo.	CCL CAA CSC	60%	AEO	1º,2º,3º
			LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	CCL CAA CSC	60%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
▪ b ▪ d ▪ e ▪ i ▪ o	▪ B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender.	▪ B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe.	▪ LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	CCL	40%	AEO	1º,2º,3º
a b e	▪ B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates).	▪ B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	▪ LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CCL CD CAA CSC CSIEE	60%	AEO	1º,2º,3º
			▪ LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	CCL CAA	60%	AEO	1º,2º,3º
e			▪ LGB1.3.3. Elabora e produce	CCL	40%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.				
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates. 	CCL	40%	AC	1º,2º,3º
a c e	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	60%	AC	1º,2º,3º
a c d e o	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	60%	AC	1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á 	CCL CAA	40%	AC ATL	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).		forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).				
			LGB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL	60%	AC	1º,2º,3º
			LGB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CAA CSC CSIEE	40%	AC	1º,2º,3º
b e	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias 	LGB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos	CCL CAA	50%	ATL AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estánd.	Proced. Aval.	Trimestre
a	básicos.	elementais para facer comprender a mensaxe.	seus gustos e intereses.	CCEC			
b e i o	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	LGB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA CSIEE	50%	AEO	1º,2º,3º
			LGB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	CCL CAA CSIEE	30%	AEO	1º,2º,3º
a b	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe:	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos,	LGB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita,	CCL CAA	60%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e	escoitar, recoller datos, preguntar	preguntar e repreguntar.	recollida de datos, pregunta e repregunta.	CSC CSIEE			
b d e	B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LGB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	CCL CD CAA	30%	AD	1º,2º,3º
			LGB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC	40%	AEO	1º,2º,3º
			LGB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC	40%	AC AEO	3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE 	60%	AEO	1º,2º,3º
a d e o	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	60%	AEO	1º,2º,3º
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica, e valora por igual as distintas variedades e o estándar. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	30%	AEO	1º,2º,3º
a d e o	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas 	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	60%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA							CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre							
	ou descoñecidas.													
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA:LER														
	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos.	LGB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	CCL	70%	AL	1º,2º,3º							
e	B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	LGB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	CCL CAA	70%	AC	1º,2º,3º							
			LGB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA	60%	AC	1º,2º,3º							

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	LGB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	CCL CAA	50%	AL	1º,2º,3º
			LGB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA	40%	AC	1º,2º,3º
			LGB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CCA	40%	AL	1º,2º,3º
			LGB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CMCT CCA	50%	AC	1º,2º,3º
			LGB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	CCL	50%	AC	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
				CCA			
			LGB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	CCL CAA	40%	AC	1º,2º,3º
b e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos en galego adaptados aos seus intereses.	LGB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	CCL	30%	AL	1º,2º,3º
b e i	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de	B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en	LGB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en	CCL CD CAA	50%	AL	2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	aprendizaxe e de lecer.	traballos persoais.	grupo.				
			LGB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA	70%	ATL	1º,2º,3º
			LGB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	CCL CAA	70%	AC ATL	1º,2º,3º
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LGB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC	70%	ATL	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado.	LGB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade.	CCL CAA CSC	40%	AC	3º
			LGB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	CCL CAA CSC	50%	AC	1º,2º,3º
e i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LGB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA	40%	AD	1º,2º,3º
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR							

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
b e	<p>B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades.</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación.</p> <p>B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.</p>	<p>B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación.</p>	<p>LGB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....</p>	CCL CD CAA	50%	TA	1º,2º,3º
			<p>LGB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas</p>	CCL CAA CSIEE	50%	TA	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			básicas.				
			LGB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	CCL CD CAA CSIEE	30%	TA AD	3º
			LGB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA	60%	TA	1º,2º,3º
b e	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LGB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	70%	TA	1º,2º,3º
b	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da	B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua	LGB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir	CCL	70%	TA	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e	producción escrita dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados.	escrita.	correctamente	CAA		PE D	
			LGB3.3.2. Reproduce textos ditados.	CCL	60%	D	1º,2º,3º
b e	B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto.	B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LGB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CSIEE	40%	TA	1º,2º,3º
			LGB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.	CCL CAA CSIEE	50%	TA	1º,2º,3º
b	B3.10. Creación de textos utilizando	B3.5. Elaborar proxectos	LGB3.5.1. Elabora gráficas	CCL	20%	AC	2º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e i	a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	CAA			
			LGB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómicos, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CD CAA CSIEE	50%	TA	1º,2º,3º
a d e	B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LGB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CL CSC	80%	TA	1º,2º,3º
e i	B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as	LGB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar	CCL CD CAA	20%	AD	3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	producións.	súas producións.	imaxes, crear táboas e gráficas etc.	CSIEE			
e	B3.13. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LGB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE	50%	TA	1º,2º,3º
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
b e	B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición,	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía	LGB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	CCL	40%	PE AC	2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LGB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL	20%	AEO PE TA	3º
			LGB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL	60%	PE	2º
b e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos,	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LGB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	CCL	40%	AEO PE AC	1º, 2º
			LGB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	CCL	60%	PE	2º
			LGB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun	CCL	50%	PE	2º, 3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.		texto.				
			LGB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	CCL	40%	AEO TA	1º,2º,3º
			LGB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	CCL	30%	PE	1º
b e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LGB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	CCL CAA	50%	AC	1º,2º,3º
			LGB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o	CCL	40%	AC	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			dicionario.	CAA			
			LGB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	CCL	60%	PE D TA	1º,2º,3º
b	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LGB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	CCL CAA	40%	AEO TA	1º,2º,3º
e	B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.		LGB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	CCL	60%	AEO TA	1º,2º,3º
	B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo		LGB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL	40%	PE D TA	1º 2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	nominal.		LGB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	CCL	60%	TA	1º,2º,3º
			LGB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	CCL	40%	PE D TA	3º
			LGB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL	70%	TA	1º,2º,3º
b e i	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LGB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA	40%	AD	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
b d e o	<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	CCL CSC	70%	AEO	1º,2º,3º
b d e o	B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LGB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	CCL CSC	30%	AEO PE	1º,2º,3º
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte	LGB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios	CCL CCEC	60%	PE	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	de lecer e información.	narrativos, poéticos e dramáticos.				
e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	LGB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LGB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	CCL CCEC	70%	ATL	1º,2º,3º
e	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral galega: poemas, cancións,	LGB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	CCL CCEC	40%	ATL AC	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
		contos, refráns e adiviñas.	LGB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC	30%	ATL AC	2º,3º
b e	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	LGB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC	60%	TA	1º,2º,3º
a b e	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LGB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL CAA CCEC	40%	ATL AEO	1º,2º,3º
e j	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LGB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios	CCL CAA	70%	ATL AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA GALEGA						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			axeitados á súa idade.	CCEC			
d e	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	60%	ATL	1º,2º,3º

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN:

- AEO: actividades de expresión oral
- AC: actividades de comprensión
- AL: actividades de lectura
- ATL: actividades con textos literarios
- PE: probas escritas
- TA: textos escritos na aula
- D: ditados
- AD: actividades dixitais

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	VALORACIÓN	INSTRUMENTOS UTILIZADOS
Valoración da lectura e comprensión lectora	20%	<ul style="list-style-type: none">• Rexistro de fluidez lectora• Realización de probas escritas de comprensión lectora
Valoración da expresión oral e escrita	20%	<ul style="list-style-type: none">• Rexistro de intervencións de expresión oral• Rúbricas de avaliación da produción de textos escritos
Valoración da ortografía	20%	<ul style="list-style-type: none">• Rúbricas de avaliación da produción de textos escritos• Realización de probas escritas: ditados, tipo test, etc.
Valoración dos contidos gramaticais e de vocabulario desenvolvidos nas unidades.	15%	<ul style="list-style-type: none">• Realización de probas escritas diversas: tipo test, de recoñecemento e aplicación dos contidos.
Valoración do caderno	10%	<ul style="list-style-type: none">• Rexistro valorativo do caderno.

Realización dos deberes	5%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de entrega de deberes.
Valoración de actitudes na aula en tarefas de equipo e individuais.	10%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de actitudes en traballos individuais. • Rexistro de actitudes en actividades de equipo.

METODOLOXÍA

Para desenvolver os elementos curriculares desta área, e as competencias do alumnado, a nosa acción docente terá en especial consideración as seguintes liñas metodolóxicas:

- Relacionar as actividades de aprendizaxe coa vida do alumnado.
- Utilizar agrupamentos flexibles e adaptados á tarefa que se vai realizar. Valorar o traballo en grupo, xerando actitudes de cooperación e responsabilidade asumindo cada membro o rol correspondente dentro do grupo, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas.
- Crear un recuncho de biblioteca de aula con recursos variados que poidan ser de interese para o alumnado (cómic, revistas divulgativas, obras de ficción de temas variados, etc.) que poidan ser usados na Hora de Ler e tamén polos alumnos que finalicen as tarefas asignadas a modo de actividade de ocio.
- Realizar traballos e presentacións a nivel individual, así como en equipo, que supoñan a elaboración dun produto significativo a raíz da busca, selección e organización de información, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa.
- Incluír exposicións ou debates previamente preparados na actividade cotiá da aula.
- Avaliar as prácticas orais dos demais, co obxectivo de facer explícitas as carencias e o progreso do alumnado e de que este, á súa vez, sexa capaz de recoñecer as súas dificultades para melloralas.
- Integrar as tecnoloxías na aula para analizar discursos e debates audiovisuais e avaliar discursos propios e alleos gravados e proxectados.
- Reforzar os mecanismos que lle permitan ao alumno diferenciar e utilizar os diferentes xéneros discursivos apropiados a cada contexto (familiar, persoal, académico, social).
- Fomentar o esforzo como elemento esencial do proceso de aprendizaxe e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza na propia persoa, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
a c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar.	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC	60%	AEO	1º,2º,3º
			LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	CCL CAA CSC	60%	AEO	1º,2º,3º
e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala nas	LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor	CCL	40%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
		produccións propias.	complementario a estes.				
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	CCL	40%	AEO	1º,2º,3º
a b e	B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	30%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE	60%	AEO	1º,2º,3º
e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL	40%	AEO	1º,2º,3º
			LCB1.4 2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos.	CCL	40%	AC	1º,2º,3º
b e	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual,do	CCL CAA	60%	AC	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)	sinxelos.	ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.				
LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).			CCL CAA	50%	AC ATL	1º,2º,3º	
LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.			CCL	60%	AC	1º,2º,3º	
LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou			CCL CAA	40%	AC	1º,2º,3º	

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			colectiva.	CSC CSIEE			
b e	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC	50%	ATL AEO	1º,2º,3º
b e	B1.7. Producción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel	LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA CSIEE	50%	AEO	1º,2º,3º
			LCB1.7.2. Organiza o discurso	CCL	30%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	CAA CSIEE			
a b e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	CCL CAA CSC CSIEE	60%	AEO	1º,2º,3º
b d e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar.	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	CCL CD CAA	30%	AD	1º,2º,3º
			LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC	40%	AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC	40%	AC AEO	3º
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER							
e	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	CCL	70%	AL	1º,2º,3º
e	B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados,	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o	LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	CCL CAA	70%	AC	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	vocabulario e fixar a ortografía.	LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA	60%	AC	1º,2º,3º
e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	CCL CAA	50%	AL	1º,2º,3º
LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.			CCL CAA	40%	AC	1º,2º,3º	
LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.			CCL CCA	40%	AL	1º,2º,3º	
LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida			CCL	50%	AC	1º,2º,3º	

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	CMCT CCA			
			LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	CCL CCA	50%	AC	1º,2º,3º
			LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	CCL CAA	40%	AC	1º,2º,3º
b e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	CCL	30%	AL	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
b e i	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer.	B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA	50%	AL	2º,3º
			LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA	70%	ATL	1º,2º,3º
			LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	CCL CAA	70%	AC ATL	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC	70%	ATL	1º,2º,3º
a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado.	LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade.	CCL CAA CSC	40%	AC	3º
			LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	CCL CAA CSC	50%	AC	1º,2º,3º
e i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD	40%	AD	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
				CAA			
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR							
b e	<p>B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades.</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación.</p> <p>B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.</p>	<p>B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación.</p>	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....</p>	<p>CCL</p> <p>CD</p> <p>CAA</p>	50%	TA	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	CCL CAA CSIEE	50%	TA	1º,2º,3º
			LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	CCL CD CAA CSIEE	30%	TA AD	3º
			LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA	60%	TA	1º,2º,3º
b	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a	CCL	70%	TA	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e	producción escrita dos seus compañeiros.	producción escrita dos seus compañeiros.	producción escrita dos seus compañeiros.	CSC			
b e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados.	B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita.	LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	CCL CAA	70%	TA PE D	1º,2º,3º
			LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	CCL	60%	D	1º,2º,3º
b e	B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto.	B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CSIEE	40%	TA	1º,2º,3º
			LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e	CCL CAA	50%	TA	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			a secuencia coherente do escrito.	CSIEE			
b e j	B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	CCL CAA	20%	AC	2º
			LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CD CAA CSIEE	50%	TA	1º,2º,3º
a d e	B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CL CSC	80%	TA	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e i	B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	CCL CD CAA CSIEE	20%	AD	3º
e	B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE	50%	TA	1º,2º,3º
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
b e	B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do	CCL	40%	PE AC	2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	nome, expresar accións ou estados.				
			LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL	20%	AEO PE TA	3º
			LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL	60%	PE	2º
b e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	CCL	40%	AEO PE AC	1º, 2º
			LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear	CCL	60%	PE	2º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	de palabra.		palabras derivadas.				
	B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.		LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL	50%	PE	2º, 3º
	B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.		LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos.	CCL	40%	AEO TA	1º,2º,3º
	B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.		LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	CCL	30%	PE	1º
b e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de	CCL CAA	50%	AC	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			diferentes tipos palabras.				
			LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL CAA	40%	AC	1º,2º,3º
			LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	CCL	60%	PE D TA	1º,2º,3º
b e	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso.	CCL CAA	40%	AEO TA	1º,2º,3º
			LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita.	CCL	60%	AEO TA	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.		LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL	40%	PE D TA	1º 2º,3º
			LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	CCL	60%	TA	1º,2º,3º
			LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos.	CCL	40%	PE D TA	3º
			LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL	70%	TA	1º,2º,3º
b	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e	CCL	40%	AD	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e i	recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CD CAA			
b d e o	B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma.	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	CCL CSC	70%	AEO	1º,2º,3º
b d e o	B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	CCL CSC	30%	AEO PE	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ						
	CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC	60%	PE	1º,2º,3º
e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC	70%	ATL	1º,2º,3º
			LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	CCL CAA	50%	ATL AC	1º,2º,3º
	B5.4. Identificación de recursos literarios						
	B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e						

ÁREA	LINGUA CASTELÁ CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	doutros países.						
e	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	CCL CCEC	40%	ATL AC	1º,2º,3º
			LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC	30%	ATL AC	2º,3º
b e	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC	60%	TA	1º,2º,3º
a b	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo,	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos,	CCL CAA	40%	ATL AEO	1º,2º,3º

ÁREA	LINGUA CASTELÁ CUARTO CURSO DE PRIMARIA						
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
e	entoación e dicción adecuados.	adaptados á idade.	poemas, cancións.	CCEC			
e j	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC	70%	ATL AEO	1º,2º,3º
d e	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	60%	ATL	1º,2º,3º

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN:

- AEO: actividades de expresión oral
- AC: actividades de comprensión
- AL: actividades de lectura
- ATL: actividades con textos literarios

- PE: probas escritas
- TA: textos escritos na aula
- D: ditados
- AD: actividades dixitais

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	VALORACIÓN	INSTRUMENTOS UTILIZADOS
Valoración da lectura e comprensión lectora	20%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de fluidez lectora • Realización de probas escritas de comprensión lectora
Valoración da expresión oral e escrita	20%	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de intervencións de expresión oral • Rúbricas de avaliación da produción de textos escritos
Valoración da ortografía	20%	<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas de avaliación da produción de textos escritos • Realización de probas escritas: ditados, tipo test, etc.

Valoración dos contidos gramaticais e de vocabulario desenvolvidos nas unidades.	15%	<ul style="list-style-type: none"> Realización de probas escritas diversas: tipo test, de recoñecemento e aplicación dos contidos.
Valoración do caderno	10%	<ul style="list-style-type: none"> Rexistro valorativo do caderno.
Realización dos deberes	5%	<ul style="list-style-type: none"> Rexistro de entrega de deberes.
Valoración de actitudes na aula en tarefas de equipo e individuais.	10%	<ul style="list-style-type: none"> Rexistro de actitudes en traballos individuais. Rexistro de actitudes en actividades de equipo.

METODOLOXÍA

Para desenvolver os elementos curriculares desta área, e as competencias do alumnado, a nosa acción docente terá en especial consideración as seguintes liñas metodolóxicas:

- Relacionar as actividades de aprendizaxe coa vida do alumnado.
- Utiliziar agrupamentos flexibles e adaptados á tarefa que se vai realizar. Valorar o traballo en grupo, xerando actitudes de cooperación e responsabilidade asumindo cada membro o rol correspondente dentro do grupo, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas.
- Crear un recuncho de biblioteca de aula con recursos variados que poidan ser de interese para o alumnado (cómic, revistas divulgativas, obras de ficción de temas variados, etc.) que poidan ser usados na Hora de Ler e tamén polos alumnos que finalicen as tarefas asignadas a modo de actividade de ocio.
- Realizar traballos e presentacións a nivel individual, así como en equipo, que supoñan a elaboración dun produto significativo a raíz da busca, selección e organización de información, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa.
- Incluír exposicións ou debates previamente preparados na actividade cotiá da aula.

- Avaliar as prácticas orais dos demais, co obxectivo de facer explícitas as carencias e o progreso do alumnado e de que este, á súa vez, sexa capaz de recoñecer as súas dificultades para melloralas.
- Integrar as tecnoloxías na aula para analizar discursos e debates audiovisuais e avaliar discursos propios e alleos gravados e proxectados.
- Reforzar os mecanismos que lle permitan ao alumno diferenciar e utilizar os diferentes xéneros discursivos apropiados a cada contexto (familiar, persoal, académico, social).
- Fomentar o esforzo como elemento esencial do proceso de aprendizaxe e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza na propia persoa, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

MATEMATICAS 4º CURSO PRIMARIA								
BLOQUE 1 : PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES								
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Descritores	Competen.	% estándar	Procedementos avaliación	Trimestr.
▪ b ▪ g ▪ e	B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer	B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema.	B1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	1.1.1.1 Explica verbalmente os pasos seguidos na resolución de actividades de cálculo puro.	CMCT CCL	70 %	Observación Proba oral	1º 2º 3º
		B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de	B1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	1.2.1.1 Analiza o enunciado das actividades, comprende a relación entre os datos que aparecen e é capaz	CMCT CAA CSIEE	60%	Observación Porba escrita Traballo grupo	

	un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.	problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.		de resolvelas. 1.2.1.9 Busca formas alternativas de resolver as actividades. 1.2.2.11 Reflexiona sobre os problemas resoltos.				
			B1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	1.2.2.1 Resolve problemas utilizando cálculo mental.	CMCT CAA CSIEE	70%	Observación Proba escrita	
			B1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	1.2.3.1 Estima resultados de actividades previamente ao seu cálculo. 1.2.3.5 Progresa na realización de estimacións.	CMCT CAA CSIEE	60%	Obervación Proba escrita	
			B1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).		CMCT CCL CAA	70 %	Traballo aula Proba escrita	
▪ b ▪ g	B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.3. Profundar en problemas resoltos propondo pequenas variacións nos datos, outras	B1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	1.3.1.1 Profundiza en actividades con varias propostas de solución, analizando a coherencia das solucións propostas 1.3.1.2 Profundiza en	CMCT CAA CSIEE	60 %	Traballo aula Proba escrita Caderno traballo	1º 2º 3º

		preguntas etc.		actividades con formulacións erróneas, buscando formas válidas de resolución. 1.3.2.3 Aplica o método utilizado en actividades resoltas noutras similares.				
			B1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	1.3.2.3 Aplica o método utilizado en actividades resoltas noutras similares.	CMCT CAA CSIEE	70 %	Caderno traballo Proba escrita Observación	
g	B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	B1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	1.4.1.2 Progresa na planificación do proceso de traballo. 2.4.1.7 Estima resultados de recontos e compróbaos utilizando a lei do produto.	CMCT CAA	70 %	Caderno traballo Observación Proba escrita	1º 2º 3º
▪ b ▪ g	B1.4. Confianza nas propias	B1.5. Desenvolver e cultivar as	B1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da	1.5.1.2 Aмосa interese e esmero na resolución de	CMCT CSC CSIEE	70 %	Caderno de traballo Observación	1º 2º 3º

	capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	crítica razoada.	problemas. 1.5.1.2 Distingue entre problemas e exercicios.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ i 	<p>B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.	B1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	1.6.1.2 Utiliza ferramentas tecnolóxicas para resolver actividades.	CMCT CD CAA	60%	Observación	

MATEMATICAS 4º CURSO PRIMARIA								
BLOQUE 2: NUMEROS								
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Descritores	Competen.	%	Procedementos avaliación	Trimestr.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas) interpretando o valor de posición de cada unha das cifras. Utilizar estos números en la interpretación e resolución de problemas en contextos reales.	B2.1.1. IDENTIFICA OS NÚMEROS ROMANOS APLICANDO O COÑECEMENTO Á COMPRENSIÓN DE DATACIÓNS.	2.1.1.1 Le e escribe números romanos ata os miles. 2.1.1.2 Transforma números naturais en romanos e a inversa.	CT CCEC CCL	70%	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	1º 2º 3º
			B2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras	2.1.2.1 Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números naturais, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras 1.1.2.2 Le e escribe números naturais. 1.1.2.3 Compara e ordena números naturais. 1.1.2.4 Representa números naturais na recta numérica.				

	B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. B2.8. Fraccións. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición.							
▪ b ▪ g	B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor.	B2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	2.2.1.1 Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 2.2.1.2 Redondea números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras	CMCT CAA	70%	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	1º 2º 3º
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. 	B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se	MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	2.3.1.1 Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. 2.3.1.2. Suma e resta números naturais. 2.3.1.3. Comproba as restas utilizando a proba da resta. 2.3.1.4. Multiplica números naturais de dúas e tres cifras. 2.3.1.4. Divide números naturais con divisor de dúas e tres cifras. 2.3.1.2 Aplica a xerarquía de operacións. 2.3.1.3 Estima e comproba resultados mediante a proba da división.	CMCT CAA	70%	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	1º 2º 3º
			MTB2.3.2. Realiza sumas e	2.3.2.1 Realiza sumas e restas de	CMCT	70%		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15. Operacións con fraccións. ▪ B2.16. Operacións con números decimais. ▪ B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.	fraccións con mesmo denominador en problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel.	CAA			
		MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	2.3.3.1 Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados e axeitados ao seu nivel.	CMCT CAA	80%		

MATEMÁTICAS 4º CURSO PRIMARIA

BLOQUE 2: NUMEROS

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Descritores	Competen.	% estándar	Procedementos avaliación	Trimestr.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18. Estimación de resultados. ▪ B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.20. Automatización de algoritmos. 	B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados	B2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	2.4.1.1 Emprega a suma en comprobación de resultados de problemas cotiás. 2.4.1.2 Estima e comproba resultados mediante a proba da resta.	CMCT CAA	70	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	1º 2º 3º
			B2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera	2.4.2.1 Escribe series numéricas ascendentes y descendentes de cadencias 2, 10, 100 a	CMCT	80 %	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes. ▪ B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.24. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. ▪ B2.25. Utilización da calculadora. 	en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50. B 2.4.3	partir de cualquier número. 2.4.2.2 Escribe series numéricas en cadencias de 5, 25, 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.				
		B2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	2.4.3.1 Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	CMCT CAA	60%	Caderno de traballo Observación	
		B2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta	2.4.4.1 Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.	CMCT CAA	70 70%	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	
		B2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.	2.4.5.1 Utiliza la calculadora nesolución de problemas.	CMCT CAA CD	60%	Observación	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.27. Resolución de problemas da vida 	B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel,	B2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das	1.5.1.2 Amosa interese e esmero na resolución de problemas. 1.5.1.2 Distingue entre problemas e exercicios. 2.5.1.4 Resolve problemas cotiáns utilizando cálculo	CMCT CAA	70%	Caderno de traballo Observación Probas escritas	

	cotiá.	establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión	mental. 2.5.1.2 Utiliza o recoñecemento de relacións para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.				
			B2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	2.5.2.1 Revisa as operacións, unidades e resultados dos problemas, comprobando as solucións no contexto do problema e buscando se é preciso outro xeito de resolvelo.	CMCT CAA	70%		

MATEMÁTICAS 4º CURSO PRIMARIA

BLOQUE 3: MEDIDA

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Descritores	Competen.	% estándar	Procedementos avaliación	Trimestr.
b g e	▪ B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis	B3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma	3.1.1.1 Estima medidas de lonxitude, elixindo as unidades e os instrumentos máis adecuados para medilas e expresalas.	CMCT CL CAA	70 %	Observación Probas orais	2º

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Realización de medicións. ▪ B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida. 	pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade e, masa e tempo facendo previsións razoables.	oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	<p>3.1.1.2 Estima medidas de masa, elixindo as unidades e os instrumentos máis adecuados para medilas e expresalas</p> <p>3.1.1.3 Selecciona o instrumento necesario para realizar medicións.</p> <p>3.1.1.4 Selecciona as unidades necesarias para expresar medicións.</p>				
			B3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	<p>3.1.2.1 Selecciona o instrumento necesario para realizar medicións.</p> <p>3.1.2.2 Utiliza, en contextos reais, as medidas máis usuais de lonxitude, elixindo a máis adecuada á situación.</p> <p>3.1.2.3 Utiliza, en contextos reais, as medidas máis usuais de masa, elixindo a máis adecuada á situación.</p> <p>3.1.2.4 Mide ángulos con transportador e expresa as medidas coas unidades adecuadas.</p>	CMCT CAA	70%	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	
g	▪ B3.4. Comparación e	B3.2. Operar con	B3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en	3.2.1.1 Suma e resta medidas de lonxitude	CMCT	70%	Caderno de traballo	2º

<p>ordenación de medidas dunha mesma magnitude.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. ▪ B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa. 	diferentes medidas.	<p>forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p>	<p>en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán</p> <p>.3.2.1.2 Suma e resta medidas de capacidade en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán</p> <p>.3.2.1.3 Suma e resta medidas de masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p>			Observación Probas escritas
		<p>B3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.</p>	<p>3.2.2.1 Expresa medidas de lonxitude en forma simple ou complexa indistintamente.</p> <p>3.2.2.2 Expresa medidas de masa en forma simple ou complexa indistintamente.</p>	CMCT	70%	
		<p>B3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.</p>	<p>3.2.3.1 Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.</p>	CMCT	80%	
		<p>B3.2.3. Resolve problemas sinxelos con medidas de lonxitude, masa, capacidade e tempo</p>	<p>3.2.3.1 Resolve problemas cotiáns onde aparecen medidas de lonxitude, masa, capacidade e tempo .</p>	CMCT	80%	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relacións. ▪ B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. ▪ B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. ▪ B3.10. Cálculos con medidas temporais. 	<p>B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoa s para resolver problemas da vida diaria.</p>	<p>B3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.</p>	<p>3.3.1.1 Utiliza, en contextos reais, as medidas máis usuais de tempo, elixindo a máis adecuada á situación.</p> <p>3.3.1.2 Resolve problemas cotiáns onde aparecen medidas de tempo e as súas relacións.</p> <p>3.3.1.3c Resolve problemas de medida e reflexiona sobre eles.</p>	<p>CMCT CAA</p>	<p>80%</p>	<p>Caderno de traballo Observación Probas escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. <p>B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Equivalencias entre moedas e billetes. 	<p>B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.</p>	<p>B3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoa s tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.</p>	<p>3.4.1.1 Utiliza, en contextos reais, as medidas máis usuais de diñeiro, elixindo a máis adecuada á situación.</p>	<p>CMCT CAA CSC</p>	<p>80%</p>	<p>Caderno de traballo Observación Probas escritas</p>

MATEMÁTICAS 4º CURSO PRIMARIA

BLOQUE 4 : XEOMETRÍA								
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Descritores	Competen.	% estándar	Procedementos avaliación	Trimestr.
▪ b ▪ g i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. ▪ B4.3. Clasificación de figuras e corpos xeométricos utilizando diversos criterios. ▪ B4.4. Figuras xeométricas. Elementos básicos: lado, vértice, base, diagonal, ángulo e eixes de simetría. 	B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapezio e rombo. Recoñecendo os seus elementos básicos (lados, vértices, caras, arestas e ángulos).	B4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	4.1.1.1. Clasifica triángulos segundo os seus lados e os seus ángulos.	CMCT CAA	70%	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	2º 3º
			B4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	4.1.2.1 Utiliza instrumentos de debuxo para a construción e exploración de formas xeométricas.	CMCT CD	80 %	Caderno de traballo Observación Probas escritas Probas orais	
			B4.1.3 Coñece e identifica os elementos básicos dos corpos xeométricos (lado, ángulo e vértice).	4.1.3.1 Identifica os elementos básicos dun polígono: lado, vértice, base, diagonal, ángulo e eixes de simetría.				
			B4.1.4. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	4.1.4.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.				

	B4.5. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro.	B4.2. Coñecer e distinguir a circunferencia e o círculo, así como os seus elementos básicos.	B4.2..1 Coñece e distingue a circunferencia e o círculo. Coñece e identifica os elementos básicos: centro, raio, diámetro.	4.2.1.1 Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e o círculo. 4.2.1.1. Debuxa, utilizando o compas circunferencias. Identifica no debuxo o círculo e a circunferencia..	CMCT CAA CD	70 70%	Caderno de traballo Probas escritas Observación	
	B4.6. Corpos xeométricos: recoñecemento de prismas, pirámides e corpos redondos. Elementos básicos de poliedros: caras, vértices e arestas.	▪ B4.3. Coñecer e diferenciar os poliedros e os corpos redondos, así como os seus elementos básicos.	B4.3.1. Identifica corpos redondos e poliedros (prisma, pirámide, cilindro, cono, esfera...). B4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. B4.3.3 Recoñece e identifica corpos redondos.	4.3.1.1 Describe corpos xeométricos. 4.3.1.2 Clasifica corpos xeométricos. 4.3.1.3 Identifica poliedros, prismas e pirámides. Identifica os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. 4.3.1.4 Recoñece e identifica prismas e os seus elementos básicos. 4.3.1.5 Recoñece e identifica pirámides e os seus elementos básicos. 4.3.1.5 Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos	CMCT CAA	60%	Caderno de traballo Probas escritas Probas orais	

			básicos.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Comparación e clasificación de ángulos: rectos, agudos, obtusos. ▪ B4.8. Uso das TIC no desenvolvemento e asimilación de contidos relacionados coa xeometría. 	B4.4. Saber o que é un ángulo e as clases de ángulos. Coñecer os elementos básicos dun ángulo: lados, vértice e ángulo	<p>B4.4.1. Distingue entre ángulos agudos, rectos e obtusos.</p> <p>B4.4.2 Distingue e identifica os lados, o vértice e o ángulos</p>	<p>4.4.1.1 Identifica ángulos rectos, agudos e obtusos.</p> <p>4.4.1.2. Debuxa utilizando o material axeitado ángulos de distintos tipos.</p>	CMCT CAA	80%	
* B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	B4.5. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	B4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	4.4.1.1. Representa a escola, a rua ou a vila mediatnte un plano.	CMCT CAA	50%	Caderno de traballo Observación

* B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecend o conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionand o sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	B4.6.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.	4.6.1.1 Resolve problemas xeométricos. 4.6.1.2 Resolve actividades sobre corpos xeométricos utilizando estratexias de clasificación.	CMCT CAA	50%		
		B4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, proponendo outras formas de resolvelo.	4.6.2.1 Revisa os resultados dos problemas comprobando as operacións e interpretando os resultados.				

MATEMÁTICAS 4º CURSO PRIMARIA

BLOQUE 5: ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Descritores	Competen.	% estándar	Procedementos avaliación	Trimestr.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. 	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	5.1.1.1 Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. 5.1.1.2 Elabora táboas e gráficas sinxelas.	CMCT CAA	70%	Caderno de traballo Probas escritas	3º
	B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	5.2.1.1 Interpreta informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas 5.2.1.2 Resolve problemas interpretando táboas e gráficas. 5.2.1.3 Aplica os seus coñecementos en situacións reais.	CMCT CAA	/0%	Caderno de traballo Probas escritas	

		menos probable) de situaciones sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN - MATEMÁTICAS 4º CURSO

3.1. Procedementos de avaliación:

Probas orais.

Probas escritas.

Ditados de números.

Rexistro valorativo do caderno de traballo.

Observación na aula do alumno.

Valoración de traballos individuais ou colectivos

(Invención de problemas, pequenos traballos, exposicións de temas de interese matemático...)

Valoración do traballo do alumno e a súa actitude respecto a materia.

3.1. Criterios de cualificación:

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	VALORACIÓN	INSTRUMENTOS UTILIZADOS
Numeración	20%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probas escritas. ▪ Dictado de números. ▪ Rexistro valorativo do caderno de traballo.
Cálculo	20%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probas escritas. ▪ Rexisto valorativo do caderno de traballo. ▪ Observación do traballo na aula.
Resolución de problemas	20%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probas escritas. ▪ Observación.
Conceptos do trimestre: medida, xeometría, estatística, etc.	20%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Probas escritas. ▪ Rexisto valorativo do caderno de traballo. ▪ Observación.
Valoración de actitudes en tarefas de	20%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rexistro de actitudes en traballos individuais.

equipo e individuais, e da realización do traballo.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rexistro de actitudes en actividades de equipo. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rexistro de entrega de deberes. ▪ Rexistro do traballo realizado na aula.
---	--	---

4. METODOLOXÍA

A aprendizaxe significativa das matemáticas debe partir das concepcións previas do alumnado. A modificación deses esquemas previos só será posible despois de pasar por unha situación de conflito cognitivo, na que a contradición e a rotura do equilibrio inicial dos seus esquemas cognitivos vai permitir a busca de coñecementos alternativos. Hai que propor situacións didácticas contextualizadas no próximo e familiar, nas que se consideren as súas experiencias matemáticas previas como punto de partida para planificar novas aprendizaxes.

O acercamento aos contidos matemáticos debe apoiarse en actividades reais e na manipulación de obxectos concretos e familiares para poder ir avanzando progresivamente cara á formalización. O paso desde o intuitivo cara a un sistema de destrezas, actitudes e coñecementos matemáticos coherente e articulado debe ser progresivo.

A integración de novas aprendizaxes require múltiples e variadas situacións de aprendizaxe, tempo e oportunidades para que as nenas e os nenos poñan en xogo accións como comparar, establecer relacións, transformar, describir, interpretar, analizar, anticipar resultados, ensaiar procesos...

As destrezas e as actitudes deben ocupar na área de matemáticas da educación primaria un lugar predominante. O alumnado debe valorar a utilidade das matemáticas, adquirir actitudes de axuda e de

colaboración, ser perseverante na busca de solucións, amosar flexibilidade para cambiar de puntos de vista, indicar confianza nas propias posibilidades... á vez que utiliza o erro como acicate e fórmula para seguir aprendendo.

As matemáticas no ensino primario deben responder ao modelo funcional, que insista na necesidade de que as nenas e os nenos descubran as nocións e as operacións matemáticas a través da súa propia experimentación cos obxectos do contorno (como condición indispensable para que poidan entender o simbolismo matemático) e que incida nunha educación matemática enriquecedora e socialmente útil. O uso de recursos variados é fundamental nunha área e nunha etapa que require da manipulación de materiais empezando polos obxectos concretos cotiáns e familiares e pasando polos medios non convencionais (tiras de papel, fíos, vasos, espellos...) e convencionais (regras, reloxos, moedas e billetes, transportador, compás, dados...)

O coñecemento xorde a partir dos problemas que hai que resolver e das situacións que cómpre dominar. Os problemas traballados na escola deben pertencer a situacións familiares e reais e a súa resolución permitirá a exploración de gran cantidade de situacións para despois poder abordar sistematicamente o estudo da súa representación simbólica .

ÁREA CIENCIAS DA NATUREZA								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenc clave	% standar	Procedem avaliación	Trimestre		
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 60% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º, 2º, 3º 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ resultados. ▪ B1.2 ▪ B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes. 	documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes.	forma oral e escrita.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º, 2º, 3º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Iniciación á actividade científica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 60% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º, 2º, 3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º, 2º, 3º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. O traballo cooperativo. ▪ B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. ▪ B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º, 2º, 3º
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE							

<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. ▪ B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. ▪ B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 90% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ h ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Saúde e enfermidade. ▪ B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. ▪ B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde. ▪ B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... ▪ B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais. ▪ B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións. ▪ B2.10. A igualdade entre homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 60% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º,2º,3º

			en grupo.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. ▪ B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria. ▪ B2.13. Pirámide alimentaria. ▪ B2.14. Análise de dietas equilibradas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ TC ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h ▪ e ▪ l ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. ▪ B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. ▪ B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables. ▪ B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. ▪ B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables. ▪ B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 90% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE ▪ PO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE ▪ PO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3º

	Galicia. <ul style="list-style-type: none"> B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno. B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación. 		<ul style="list-style-type: none"> CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 70% 	<ul style="list-style-type: none"> TA TC PO 	<ul style="list-style-type: none"> 3º
<ul style="list-style-type: none"> a b c e h i j l m o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> 80% 	<ul style="list-style-type: none"> PE PO 	<ul style="list-style-type: none"> 3º
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSIEE CD 	<ul style="list-style-type: none"> 60% 	<ul style="list-style-type: none"> TA TC EO 	<ul style="list-style-type: none"> 3º
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA							
<ul style="list-style-type: none"> a b c e h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. B4.2. Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC 	<ul style="list-style-type: none"> 805 	<ul style="list-style-type: none"> TA PE 	<ul style="list-style-type: none"> 2º
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSC 	<ul style="list-style-type: none"> 80% 	<ul style="list-style-type: none"> TA PE 	<ul style="list-style-type: none"> 2º
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.3. Elabora 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> 60% 	<ul style="list-style-type: none"> TA 	<ul style="list-style-type: none"> 2º

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá. ▪ B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. ▪ B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. ▪ B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais. 		protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ PE 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz. ▪ B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Realización de experiencias con mesturas. ▪ B4.11. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura. ▪ B4.12. Procedementos de separación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de substancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno e achegar conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgúnhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.). ▪ B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ TC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 70% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ j ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. ▪ B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. ▪ B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA ▪ PE ▪ PO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º

METODOLOXÍA

Xa que as ciencias naturais teñen por obxeto o estudo da natureza, seguiremos un método experimental de xeito que desenvolvan a súa capacidade para experimentar, entendendo esta capacidade como estratexia do traballo científico en donde xurden preguntas, capacidade de observar, rexistrar, medir, así como de analizar os fenómenos e procesos observados podendo facer unha exposición razonada sobre os contidos obxeto de estudo ao final do proceso de investigación.

Deste xeito o alumnado será capaz de obter información relevante e significativa daquelo que os rodea.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	VALORACIÓN	INSTRUMENTOS UTILIZADOS
Traballo de aula e de casa	30% 4 puntos de 10	Rexistro de experiencias, da búsqueda de información e da capacidade de expoñer os resultados con vocabulario axeitado. Rexistro de entrega de deberes.
Probas orais e escritas	60% 5 puntos de 10	Realización de probas orais escritas varias

Actitude	10% 1 puntos de 10	Rexistro de actitudes en traballos individuais. Rexistro de actitudes en actividades de equipo.
----------	-----------------------	--

CIENCIAS SOCIAIS		4º CURSO DE PRIMARIA		BLOQUE 1. A LITOSFERA. ROCHAS E MINERAIS			
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen.	% estándar	Procedem. aval.	Trimestre
▪ a ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h ▪ i	<ul style="list-style-type: none"> • A xeosfera terrestre. Capas da xeosfera e a súa composición • As rochas da codia terrestre. Situación das rochas na Terra e as súas características. • Os minerais. Definición e propiedades. • Extracción e uso de materiais terrestres. • Os perigos da Terra. Erupcións volcánicas. 	1. Recoñecer a xeosfera terrestre, as súas capas e composición	1.1. Describe as características da xeosfera.	CCL, CMCT, CD CAA	80%	PE TA PO TEA	1º
			1.2. Identifica as capas da xeosfera: codia, manto e núcleo.	CCL, CMCT, CD	70%	PE TA PO	1º
▪ c ▪ b ▪ d ▪ e		2. Definir e coñecer as rochas da codia terrestre.	2.1. Define o que é unha rocha e identifica a súa localización.	CCL, CMCT, CD	70%	PE TA PO	1º
▪ h ▪ i			2.2. Recoñece os distintos tipos de rocha.	CMCT	50%	PE TA PO	1º
			2.3. Identifica as principais características das rochas.	CCL, CMCT, CAA	70%	PE TA PO O	1º
▪ a ▪ e		3. Definir e coñecer os minerais e as súas propiedades.	3.1. Define o que é un mineral.	CCL, CMCT, CCL	70%	PE PO	1º
			3.2. Recoñece diferentes	CCL,	60%	PO	1º

			tipos de minerais.	CMCT, CD		TA	
▪ b ▪ e ▪ i			3.3. Identifica as propiedades principais dos minerais.	CCL, CMCT, CD, CAA	70%	PE TA PO	1º
▪ a ▪ d ▪ e	4. Recoñecer o proceso de extracción de materiais terrestres e o seu uso posterior	4.1. Define o que é un depósito.	CCL, CMCT	60%	PE TA	1º	
		4.2. Identifica os distintos tipos de mina.	CCL, CMCT, CAA	60%			
▪ e			4.3. Recoñece os diferentes usos que se dan aos materiais extraídos do interior da Terra.	CCL, CMCT, CAA, CSIEE	70%	TEA PO	1º
		5. Coñecer os perigos da Terra.	5.1. Identifica os perigos que poden ocasionar unha erupción volcánica e outros tipos de fenómenos naturais.	CCL, CMCT, CAA, CSIEE	70%	PE TA	1º

CIENCIAS SOCIAIS 4º CURSO DE PRIMARIA BLOQUE 2. A HIDROSFERA							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen.	% estándar	Procedem. aval.	Trimestr.
▪ h ▪ J ▪ o	<ul style="list-style-type: none"> • A hidrosfera terrestre: a súa composición e importancia; augas superficiais e subterráneas; a protección da hidrosfera, a súa contaminación. • A incesante viaxe da auga na Terra: o ciclo da auga. 	.1. Describir as formas en que se encontra a auga na natureza e as paisaxes que forman. 2. Coñecer a importancia da hidrosfera e a necesidade de protexela. 3. Valorar a importancia da auga, e desenvolver estratexias para reducir ou evitar a súa contaminación e para aforrar auga.	1.1. Define hidrosfera e identifica e nomea acumulacións e cursos de auga.	CCL, CMCCT, CD	70%	TA PE PO	1º
			2.1. Coñece a necesidade de protexer a hidrosfera da contaminación.	CMCT, CD	80%	TA PE PO	1º
			3.1. Elabora un esquema coas posibles causas da contaminación das augas.	CMCT, CAA, CSC,	70%	PE TEA TA PO	1º
			3.2. Respecta o medio e coñece e asume pautas para reducir a contaminación.	CMCT, CAA, CSC, CSIEE	60%	TA TEA TA	1º
▪ e ▪ i		4. Identificar as diferentes fases do ciclo da auga.	4.1. Identifica as diferentes fases do ciclo da auga.	CCL, CMCT, CD	70%	TA PE PO	1º
▪ e ▪ h		5. Utilizar con rigor e precisión o vocabulario adquirido sobre a paisaxe dos ríos, os seus elementos	5.1. Utiliza con rigor e precisión o vocabulario adquirido sobre a paisaxe dos ríos, os seus elementos	CMCT, CD, CAA,	70%	TA PE PO	1º

		e as súas características.	e as características.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ i ▪ o 		6. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e de grupo que supoñan a busca, a selección e a organización de textos e imaxes de carácter xeográfico.	6.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e de grupo que supoñen a busca, a selección e a organización de textos de carácter xeográfico.	CMCT, CD, CAA, CSC, CSIEE	70%	TA PE PO O	1º
							1º
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ i 		7. Coñecer as características dos ríos de Galicia.	7.1. Coñece as características dos ríos de Galicia.	CCL, CMCT, CD	60%	TA PE PO	1º

CIENCIAS SOCIAIS CUARTO CURSO DE PRIMARIA BLOQUE 3 A ATMOSFERA E O CLIMA							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen.	% estándar	Procedem. aval.	Trimestr.
▪ a	• A atmosfera da Terra:	1. Identificar os gases que	1.1. Explica a composición	CCL,	80%	PE	2º

<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h 	<p>composición e partes da atmosfera; a importancia da atmosfera; protexamos a atmosfera, a súa contaminación.</p>	<p>forman o aire, explicando algunhas características de cada un deles.</p>	<p>básica do aire e identifica os gases que o forman e algunhas características de cada un deles.</p>	<p>CMCT, CD, CAA</p>		<p>TEA TA PO</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • O tempo atmosférico e o clima. Elementos do clima: temperatura, presión atmosférica, humidade do aire, vento e precipitacións. 	<p>2. Identificar as partes da atmosfera e como varía esta en altura.</p>	<p>2.1. Coñece como a atmosfera varía coa altura e describe feitos e características das zonas que se aprecian nela.</p>	<p>CCL, CMCT, CD</p>	<p>80%</p>	<p>PE TA PO</p>	<p>2º</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> • O cambio climático: Causas e consecuencias. • A intervención humana no medio. • As consecuencias das nosas accións cotiás sobre o medio e a súa relación co cambio climático. A protección do medio como forma de protexer o noso futuro. Os factores climáticos: proximidade ao ecuador ou aos polos, influencia do mar, relevo. <ul style="list-style-type: none"> • Os mapas meteorolóxicos e os climogramas 	<p>3. Coñecer a importancia da atmosfera e a necesidade de protexela.</p>	<p>3.1. Coñece a necesidade de protexer a atmosfera da contaminación</p>	<p>CMCT, CD, CSC, CSIEE</p>	<p>70%</p>	<p>PE PO</p>	<p>2º</p>
		<p>4. Diferenciar entre tempo atmosférico e clima.</p>	<p>4.1. Explica a diferenza entre clima e tempo atmosférico</p>	<p>CCL, CMCT, CD, CAA</p>	<p>60%</p>	<p>PE TEA PA PO</p>	<p>2º</p>
			<p>4.2. Identifica os instrumentos que miden cada un dos elementos climáticos.</p>	<p>CMCT, CD</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 		<p>5. Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural.</p>	<p>5.1. Describe e analiza o efecto da acción humana na conservación e transformación do medio natural.</p>	<p>CCL, CMCT, CD, CAA</p>	<p>70%</p> <p>60%</p>	<p>PE TEA</p> <p>TA</p>	<p>2º</p>

			5.2. Explica algúns efectos de contaminación sobre os seres vivos e os seus ámbitos, e formula alternativas para previla ou reducila.	CCL, CMCT		PO	2º
▪ a ▪ d ▪ o		6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións cotiás sobre o medio e que poden impedir o freo do cambio climático e, polo tanto, afectar o noso futuro.	6.1. Define cambio climático e describe as consecuencias do cambio climático.	CCL CMCT CSC	60%	PE TEA PA TO	2º
▪ a ▪ d ▪ e ▪ i		7. Valorar a importancia da meteoroloxía como ferramenta de predición do tempo.	7.1. Coñece o importante valor da meteoroloxía como instrumento de predición do tempo.	CCL, CMCT, CSC	70%	PE TEA PO	2º
▪ a ▪ d ▪ e ▪ i		8. Elaborar e interpretar un climograma.	8.1. É capaz de interpretar un climograma.	CCL, CMCT, CSC	10%	PE PO TA	2º
			8.2. Elabora un climograma.	CCL, CMCT, CSC			
▪ b ▪ c ▪ e ▪ i		9. Identificar os elementos e factores que inflúen no clima, explicando como actúan nel adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.	9.1. Define clima e nomea os factores que o determinan.	CCL, CMCT, CD	60%	PE PO TEA	2º
			9.2. Identifica e comprende como actúan os factores	CMCT, CD,			

			principais do clima.	CAA			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ i ▪ e ▪ i 		10. Valorar a importancia do aire, e desenvolver estratexias para reducir ou evitar a súa contaminación.	10.1. Elabora un esquema coas posibles causas da contaminación atmosférica.	CCL, CMCT, CD, CAA, CSIEE	70%	PE PO TEA TA	2º
			10.2. Respecta o medio ambiente e coñece e asume pautas para reducir a contaminación.	CAA, CSC, CSIEE			

CIENCIAS SOCIAIS 4º CURSO DE PRIMARIA BLOQUE 4. A POBOACIÓN							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen.	% estándar	Procedem. aval.	Trimestr.
<ul style="list-style-type: none"> a c h d 	<ul style="list-style-type: none"> • O estudo da poboación: o padrón e o censo. • A poboación cambia: a natalidade e a mortalidade, a emigración e a inmigración. A poboación española. • A composición da poboación: clasificación. • A poboación en España e en Galicia. 	1. Coñecer que é a poboación e como se contabiliza e estuda.	1.1. Coñece o censo de poboación e o padrón municipal.	CCL, CMCT, CD	70%	TA PO PE	2º
		2. Definir e coñecer conceptos poboacionais que se utilizan para o estudo da poboación.	2.1. Define natalidade e mortalidade, crecemento natural e crecemento real.	CCL, CMCT, CD	70%	PE TA	2º
			2.2. Define e coñece que é a inmigración e a emigración.	CCL, CMCT, CD	60%	PO TEA	
		3. Coñecer como se clasifica a poboación	2.3. Clasifica a poboación en relación co traballo, distinguindo entre poboación activa e	CCL, CMCT, CD	70%	TEA TA PO	2º

			poboación non activa.				
			3.1. Coñece como se clasifica a poboación segundo o sexo, o traballo que realiza e o lugar onde vive.	CCL, CMCT, CD	70%	TEA TA	2º
			4.2. Coñece o estado da poboación de Galicia.	CMCT, CD, CAA	70%	TEA TA	2º

CIENCIAS SOCIAIS		4º CURSO DE PRIMARIA		BLOQUE 5. A PENÍNSULA IBÉRICA NA PREHISTORIA			
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen.	% estándar	Procedem. aval.	Trimestr.
c d e h i o b	<ul style="list-style-type: none"> • Que é a historia? O paso do tempo, a historia e o tempo histórico, as fontes históricas. • A Prehistoria na península ibérica. • A Prehistoria e as súas etapas. • Datación e características. • As formas de vida. • Invencións significativas. • Manifestacións culturais, artísticas e arquitectónicas da 	1. Explicar e definir que é a historia.	1.1. Define historia e explica os conceptos de temporalidade, presente, pasado e futuro.	CCL, CMCT, CD	70%	PE TEA PO	3º
		2. Definir fonte histórica e nomear e identificar diferentes tipos de fontes históricas.	2.1. Define fonte histórica e nomea e identifica diferentes tipos de fontes históricas.	CCL, CMCT, CD	60%	PE TEA PO	3º
			3.1. Define Prehistoria e sitúaa no tempo.	CCL, CMCT, CD, CAA	70%	PE PO	3º
		3. Situar o período da prehistoria no tempo.	3.2. Identifica os diferentes períodos da Prehistoria na península ibérica: Paleolítico, Neolítico e	CMCT, CD, CAA	70%	PE TA PO	3º

c	Prehistoria. • O Paleolítico, o Neolítico e a Idade dos Metais. Depósitos máis	4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e os acontecementos históricos máis relevantes da Prehistoria na súa comunidade e na península ibérica, para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	Idade dos Metais.				
			4.1. Describe as principais características e os feitos fundamentais da Prehistoria na península ibérica, asociados ao tempo e o espazo en que sucederon.	CCL, CMCT, CD, CAA	60%	PE TEA PO TA	3º
			5.1. Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria (Paleolítico e Neolítico) e describe as características básicas da vida nestas dúas épocas: vivenda, vestido, ferramentas, traballos, organización social, manifestacións artísticas, crenzas, etc.	CCL, CMCT, CD, CAA	70%	PE TEA TA PO	3º
			5.2. Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandaría, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	CCL, CMCT, CD, CAA	70%	PE TA PO	3º
d		5. Datar a Prehistoria e coñecer as características das formas de vida humana correspondentes aos dous períodos en que se divide: Paleolítico e Neolítico	5.3. Relaciona o desenvolvemento dos transportes durante o Neolítico co desenvolvemento do comercio.	CCL, CMCT, CD	70%	TA PE TEA	3º

--	--	--	--	--	--	--	--

CIENCIAS SOCIAIS		4º CURSO DE PRIMARIA		BLOQUE 6. A PENÍNSULA IBÉRICA NA IDADE ANTIGA			
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen.	% estándar	Procedem. aval.	Trimestr.
a d h i o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A Idade Antiga. Características. • Os pobos prerromanos. • Os pobos colonizadores. • Formas de vida. • Actividades económicas e producións dos seres humanos da Idade Antiga. • A romanización. • O legado cultural romano. 	1. Datar a Idade Antiga e coñecer as características das formas de vida humana neste período.	1.1. Coñece os diferentes pobos que colonizaron a península ibérica durante a Idade Antiga.	CMCT, CD	70%	PE TEA TA PO	3º
		2. Coñecer os pobos prerromanos.	2.1. Identifica os iberos e os celtas como pobos prerrománicos propios da península ibérica, así como outras grandes civilizacións da Idade Antiga.	CCL, CMCT, CD	70%	PE TEA TE PO	3º
		3. Coñecer os pobos colonizadores do Mediterráneo.	3.1. Recoñece os fenicios, os gregos e os cartaxineses como pobos colonizadores do Mediterráneo.	CCL, CMCT, CD	60%	PE TEA TA PO	3º
		4. Explicar o proceso de romanización da península ibérica e analizar os aspectos relacionados coa forma de vida e a organización	4.1. Explica a conquista romana da Península e coñece a organización territorial da Hispania romana.	CCL, CMCT, CD, CAA	70%	PE TEAÇ TA PO	3º

		do pobo romano.					
		4.2. Data a Idade Antiga e describe as formas de vida naquel tempo, en especial as referidas á civilización romana.	4.2. Data a Idade Antiga e describe as formas de vida naquel tempo, en especial as referidas á civilización romana.	CCL, CMCT, CD, CAA	70%	PE TEA TA PO	3º
		4.3. Recoñece os diferentes tipos de vivendas e as construcións máis significativas na época dos romanos na Península.	4.3. Recoñece os diferentes tipos de vivendas e as construcións máis significativas na época dos romanos na Península.	CCL, CMCT, CD	60%	PE TEA TA PO	3º
d e o		4.4. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e a organización social da época dos romanos en España.	4.4. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e a organización social da época dos romanos en España.	CCL, CMCT, CD	60%	PE TEA TA PO	3º
d h o		5. Identificar as manifestacións culturais e artísticas propias da Idade Antiga.	5.1. Describe algunhas manifestacións culturais e artísticas das distintas etapas da historia estudadas, e cita obras representativas.	CCL, CMCT, CD, CCEC	70%	PE TEA TA PO	3º

METODOLOGÍA:

Intentaremos promover no alumnado estratexias de investigación e consulta, na que se manexen materiais alternativos ao libro de texto e diversas fontes que complementen e amplíen os contidos que se presentan, co fin de satisfacer os intereses e a curiosidade dos alumnos e das alumnas.

Ao mesmo tempo, interesante recomendar aos nosos nenos alumnos e alumnas a lectura detellada e a análise da información contida no libro, tanto para o traballo e o estudo persoais coma para consulta e recopilación de información.

Preténdese facer partícipe o noso alumnado da súa propia aprendizaxe, converténdoo en responsable deste e tendo en conta opinións, valoracións e interpretacións sobre a herdanza romana na España actual.

Deste modo, achegaremos os contidos propios da unidade á realidade, ao ámbito e ás experiencias vitais do noso alumnado.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN:

- PE: probas escritas
- TEA. Traballos expostos na aula
- TA: traballos en aula
- PO: probas orais
- Actitudes

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	VALORACIÓN	INSTRUMENTOS UTILIZADOS
Traballo de aula e de casa	30% 4 puntos de 10	Rexistro de experiencias, da búsqueda de información e da capacidade de expoñer os resultados con vocabulario axeitado. Rexistro de entrega de deberes.
Probas orais e escritas	60% 5 puntos de 10	Realización de probas orais escritas varias
Actitude	10% 1 puntos de 10	Rexistro de actitudes en traballos individuais. Rexistro de actitudes en actividades de equipo.

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)							CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre	
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación. ▪ B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos. ▪ B1.3. Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA 	70	TA	1º,2º,3º	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	60	TA	2º	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA 	60	TA	2º,3º	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC 	50	TA	3º	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas. ▪ B1.5. Valoración do coñecemento 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñecer e identificar as formas naturais e artificiais, as texturas, os códigos e as técnicas básicas das obras plásticas, e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	80	TA	1º,2º,3º	

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)		CURSO CUARTO					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	de diferentes códigos artísticos como medios de expresión de sentimentos e ideas. <ul style="list-style-type: none"> B1.6. Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións. 	expresar as súas diferenzas.	materiais adecuados na súa obra persoal.				
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CCL 	50	TA	1º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.3. Identifica a influencia dos fondos de cor. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	70	TA	1º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC 	60	TA	2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.5. Identifica as formas de representar a figura humana nas obras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCC T 	70	TA	3º
<ul style="list-style-type: none"> j e i 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas. B1.8. Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións. B1.9. Uso dos recursos dixitais na procura da información. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Identificar determinados/as artistas e amosar interese por coñecer as formas de expresión das súas obras máis representativas. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC 	60	TA TC	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC CD 	40	TA TC	1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.3. Expresa as sensacións e as apreciacións 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	60	TA	1º,2º,3º

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
			persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CD 					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan. ▪ B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe. ▪ B1.12. Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións. ▪ B1.13. Indagación sobre as maneiras de representar o espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Interpretar o contido das imaxes e das representacións do espazo presentes no contexto, identificando as posicións dos elementos plásticos no espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	60	TA	2º,3º		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CMCC T 	60	TA	2º,3º		
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes. ▪ B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.). ▪ B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.). ▪ B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	70	TA	1º,2º,3º		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	50	TA	2º,3º		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	70	TA	1º,2º,3º		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Realiza unha obra 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	50	TA	3º		

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)		CURSO CUARTO					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estánd.	Proced. Aval.	Trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais. ▪ B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume. ▪ B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais. 			con materiais téxtiles de refugo.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCEC 	70	TA	1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	80	TA	1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	50	TA	3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	70	TA	1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC 	70	TA	1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	60	TA	1º,2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE 	70	TA	1º,2º,3º

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)		CURSO CUARTO					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			creacións plásticas.				
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC 	60	TA	1º,2º,3º
<ul style="list-style-type: none"> j g b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Experimentación das dimensións e das proporcións dunha mesma forma en diferentes posicións. B2.9. Experimentación das posibilidades de representación con liñas grosas, finas, continuas, descontinuas e xeométricas. B2.10. Realización de fotografías: enfoque e planos. B2.11. Aplicación en producións propias de aspectos observados en obras artísticas. B2.12. Utilización de recursos dixitais e audiovisuais para a elaboración de obras artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Realizar composicións plásticas con figuras xeométricas, manexando ferramentas básicas de precisión e utilizando escalas e proporcións. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCC T 	80	TA	2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón). 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCC T 	60	TA	2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.3. Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE 	70	TA	2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.4. Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCC T 	70	TA	2º,3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.5. Manexa e utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCC T 	50	TA	3º
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE 	80	TA TC	1º,2º,3º

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
			expresivo da cor.						
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CMCC T 	80	TA	1º,2º,3º		
<ul style="list-style-type: none"> i j b d 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Compilación impresa e dixital sobre manifestacións artísticas. B2.14. Interese pola procura da información artística. B2.15. Interpretación da información. B2.16. Inicio no uso dos medios audiovisuais e dixitais para a creación de obras plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilizar e manexar as novas tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.1. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CD 	50	TA	1º,2º,3º		
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CD CAA 	50	TA	1º,2º,3º		
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA 	50	TA	1º,2º,3º		
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CD 	50	TA TC	1º,2º,3º		
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.17. Establecemento de ordes e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar recursos bibliográficos, dos medios de comunicación e da 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	50	TA	3º		

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
▪ j	pautas para seguir. ▪ B2.18. Interese por axustar o proceso creativo ás intencións previstas, mediante bosquejos ou deseños.	internet para obter información que lle sirva para planificar e organizar os procesos creativos, así como para coñecer e intercambiar informacións con outro alumnado.	partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.	▪ CAA ▪ CSC					
			▪ EPB2.4.2. Elabora bosquejos e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CCEC	80	TA TC	1º,2º,3º		
▪ a ▪ b ▪ j	▪ B2.19. Uso responsable de instrumentos, materiais e espazos. ▪ B2.20. Selección axeitada de materiais e espazos.	▪ B2.5. Coidar e usar correctamente os materiais, os instrumentos e os espazos,	▪ EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.	▪ CSC ▪ CSIEE	80	TA	1º,2º,3º		
			▪ EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CAA	80	TA	1º,2º,3º		
			▪ EPB2.5.3. Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas	▪ CCEC ▪ CSIEE	80	TA	1º,2º,3º		

ÁREA EDUCACION ARTISTICA (EDUCACION PLASTICA)				CURSO CUARTO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
			posibilidades plásticas e os resultados marcados.				

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

TA: Traballos de aula individuais e colectivos: murais, manualidades, debuxo, tridimensionais, composicións plásticas

TC: Tarefas de casa: busca de materiais e de información sobre obras plásticas, autores, etc.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Creatividade	20%
Organización e realización dos traballos	20%
Uso dos materiais	20%
Limpeza e orde	20%
Actitude e participación	20%

METODOLOXÍA

Os principios metodolóxicos para traballar a expresión artística son:

- Utilización de variedade de técnicas e materiais, dando liberdade á hora de elixir tanto a técnica como o material.
- Usar o contorno como fonte de inspiración e traballar a expresión artística desde as outras áreas do currículo.
- Proporcionar actividades lúdicas para que o alumnado disfrute coa realización das mesmas, de xeito que o proceso de realización teña tanto interese como o resultado final.
- Evitar o uso de modelos e de estereotipos considerando a expresión artística como unha forma de manifestación da súa personalidade.
- Proporcionar un ambiente acolledor e un espazo axeitado para o bo desenvolvemento das actividades.

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS		CURSO CUARTO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autoconhecimento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. ▪ B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconceito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	70%	Obsevación Expr. Oral Expr. escrita	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA 	50%			Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. O autoconceito. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSIEE 	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	50%			Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. ▪ B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	50%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	50%			Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	50%			Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
			resolución de conflitos, de xeito guiado.						
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CCL 	50%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> m b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e a ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE 	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
▪ a	▪ B1.8. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	▪ B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	▪ VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	▪ CSIEE ▪ CSC	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			▪ VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.	▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCEC	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			▪ VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia.	▪ CSC ▪ CCL	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
▪ b	▪ B1.9. A Responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	▪ B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	▪ VSCB.1 7.1. Sopesa as consecuencias das súas accións.	▪ CSC ▪ CSIEE	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			▪ VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	▪ CSC ▪ CSIEE	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS									
▪ m	▪ B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a	▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	▪ VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			▪ VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos	▪ CCL	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr.		

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
	diferentes contextos.		da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	▪ CSC					3º tr.
			▪ VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE	70%	Obsevación Expr. oral			1º tr. 2º tr. 3º tr.
			▪ VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	▪ CCL ▪ CSC	80%	Obsevación Expr. oral			1º tr. 2º tr. 3º tr.
▪ b	▪ B2.2. A comunicación receptiva. A escoita activa. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	▪ B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	▪ VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	▪ CSC ▪ CCL	70%	Obsevación Expr. oral			1º tr. 2º tr. 3º tr.
			▪ VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE	70%	Obsevación Expr. Oral Traballo de clase			1º tr. 2º tr. 3º tr.
			▪ VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CCL	80%	Obsevación Expr. Oral Traballo de clase			1º tr. 2º tr. 3º tr.
▪ c ▪ m ▪ e	▪ B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas.	▪ B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao	▪ VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu	▪ CCL ▪ CSC	60%	Obsevación Expr. oral			1º tr. 2º tr. 3º tr.

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
	Identificación e recoñecemento de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	interlocutor nas conversas.						
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> e m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA 	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> c m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6.A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Establecer relacións interpersonais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	70%	Obsevación Expr. Oral Traballo de clase	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> a o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 		Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
	<p>escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.</p> <ul style="list-style-type: none"> B2.8 A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio. 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	50%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> c m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9 As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo. VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CSC CSIEE 	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS									
<ul style="list-style-type: none"> b m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CSC CSIEE 	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación igualitaria. As condutas solidarias. A 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS								CURSO CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre		
	<p>aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <ul style="list-style-type: none"> B3.3. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 	solidarias.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC 	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CAA 	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	80%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
<ul style="list-style-type: none"> c m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.		
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr.		

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS		CURSO CUARTO					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estándar.	Proced. Aval.	Trimestre
	oportunidade.	linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	▪ CSC			3º tr.
			▪ VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito.	▪ CSC ▪ CSIEE	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
▪ a	▪ B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española.	▪ B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando as condutas que os protexen.	▪ VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	▪ CSC ▪ CCL	80%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			▪ VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda.	▪ CSC	80%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			▪ VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas.	▪ CSC ▪ CSIEE	70%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
▪ a ▪ d	▪ B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións de convivencia no contorno inmediato entre iguais. ▪ B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación. ▪ B3.9. Realización e interpretación	▪ B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social.	▪ VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	▪ CSC ▪ CCL	70%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			▪ VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia.	▪ CSC ▪ CD ▪ CCL	70%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			▪ VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as	▪ CSC	60%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr.

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS		CURSO CUARTO					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estánd.	Proced. Aval.	Trimestre
	de gráficos sinxelos.		conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CD ▪ CMCT ▪ CSIEE 		Traballo de clase	3º tr.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	70%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSIEE 	70%	Obsevación Expr. Oral Traballo de clase	1º tr. 2º tr. 3º tr.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. A repercusión social, no presente e no futuro, de accións individuais e colectivas. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas de coidado do medio e promoción de formas de vida saudables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando sucesos, analizando causas e predicindo consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.1. Aмосa interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	70%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	60%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	60%	Obsevación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.

ÁREA VALORES SOCIAIS E CIVICOS		CURSO CUARTO					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compet.	% estánd.	Proced. Aval.	Trimestre
			razoando os motivos.				
▪ N	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. ▪ B3.13. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	80%	Observación Expr. oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CAA 	70%	Obsevación Expr. Oral Traballo de aula	1º tr. 2º tr. 3º tr.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CD 	50%	Obsevación Expr. Oral	1º tr. 2º tr. 3º tr.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Participación	20%
Actitudes de reflexión e empatía ante situación diferentes das súas	20%
Respecto ás ideas e ás intervención dos demais	20%
Asimilación dos conceptos básicos desta área	20%
Realización de tarefas individuais e colectivas	20%

